

Pro puro
fetu & ma-
te obrata
non habent
odorem libi-
dinis.

acate assumitur, quæ libidinem nesciat, ut sunt
turtures, quæ valde castæ aves habentur: Non
debut ergo pro virginali filio, virgineque Ma-
tre offerri hostia, quæ vel leviter libidinem
subleat; sed quæ undique continentiam spi-
ret, puritatem exhalet, & pudicitiam redoleat:
Et ideo non columbas, sed pullos columba-
rum. Præclare D. Bernard, sem. 59. in Cantic.
ait: Non solum commendant turturum gemitus,
commendat & castitas. Hujus merito digna fuit
dari hostia pro Virgineo partu, &c. Et licet alias
quidem per columbam Spiritus Sanctus soleat desi-
gnari; tamen quia libidinosa avis est, non de-
bet offerri eam in sacrificium Domini, nisi eâ
sanè acate, quæ nesciat libidem. Ac turturis non
distinguitur avis, quoniam agnoscitur castitas in
quacunq; acate.

D. Bernard.
ait: Non solum commendant turturum gemitus,
commendat & castitas. Hujus merito digna fuit
dari hostia pro Virgineo partu, &c. Et licet alias
quidem per columbam Spiritus Sanctus soleat desi-
gnari; tamen quia libidinosa avis est, non de-
bet offerri eam in sacrificium Domini, nisi eâ
sanè acate, quæ nesciat libidem. Ac turturis non
distinguitur avis, quoniam agnoscitur castitas in
quacunq; acate.

18. Secundò: Pharisæus omni nequitia plenus,
Christum, & mulierem arguit; Mulierem,
quia peccatrix; Christum, quia ab ea se tangi
permittit: Si esset Propheta sciret quæ, & qualis
est mulier, &c. Hæc est pessimorum consu-
tudo, qui cum omni sparcitia abundant, alio-
rum iusta, & sancta opera, rabido, ac canino
dente discernunt, ita ut inde suas turpitudines
existiment defendere, ac tueri, & ut in suis
pravariationibus consolati onem habeant. Scri-
bens Apostolus Paulus 2. ad Timoth. cap. 3. à
n. 2. describit, quod in novissimis temporibus
erunt homines se ipsos amantes, cupidi, elati,
superbi, blasphemii; parentibus non obediens,
ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace cri-
minatores: Ecce proponit Apostolus homines in
quibus nulla est rectè vivendi cura, sed sese in
omni scelere, ac vitio ingurgitantes; & tamen
ab Apostolo dicuntur: Sine affectione, sine pace
criminatoris: id est, absque ullo respectu, sed
omni modo alios arguentes, ac verbis detrahen-
tes, tantum abest, quod ex sua nequitia eorum
os comprimatur, quod inde impudentiores fiunt,
& in alios omni obmurmuratione debacchan-
tur. Theophylactus ait: Qui nullius boni sibi
consciens est, alios criminatur; hoc pacto ut conso-
lationem sibi acquirant, & excogitent.

2. Tim. 3.
Iniquus
suis regere
sua delicta
arguens
alios.

Theophyl.
ait: Qui nullius boni sibi
consciens est, alios criminatur; hoc pacto ut conso-
lationem sibi acquirant, & excogitent.

19. Cum audisset Saül magnum tumultum Philis-
tinorum in prælium, adjuravit Saül populum:
dicens Maledictus vir, qui comederit panem,
usque ad vesperam, donec ulciscar de inimicis
meis. 1. Reg. 14. n. Jonathas gravi fame op-
pressus, nesciens Patris mandatum, comedit
favum: Occurrit miles, exponit, quod Pater
statuisset; Opponit Jonathas juvenili genio, ac
furore: Turbavit Pater meum terram: Ibidem n.
29. Nam ut rectè cum Abulensi ait Caietanus,
Jonathas non peccavit comedendo, quia nes-
ciebat mandatum Patris: Peccavit tamen, ar-
guens Patrem, qui præceperat, ait Caietan. Exis-
timavit Princeps detractione in Patrem, suum
crimen abscondi & tegi.

Detrahens
Jonathas pa-
træ suam
crimen excu-
sare voluit.
Abulens.
Caietan.

QUÆSTIO V.

Quare dum Christus commemorat re-
mitti multa peccata, non opponit
illius obsequia, sed tantum ejus di-
lectionem?

A It Christus D. in præsentî num. 47. Re-
mittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit
multum: de quò late tractavi citato cap. 15.
quæst. 26. 27. 28. Nunc verò adde, quòd
dum mulieris laudatur eximia charitas: Dile-
xit multum: simulque illius errores, ac de-
fectus referuntur. Remittuntur ei peccata multa:
Ad quid simul in muliere illius ingentis
amoris ardores, ac etiam illius antiqua pec-
cata, & crimina connectuntur? Alto divi-
no spiramine factum est, ut cum Magdalena
se videri in tanto dilectionis culmine, di-
lexit multum, etiam de se agnoscat, quòd
peccavit multum, ut felicitas præiens depri-
matur memoria antiquæ infelicitatis, & ut
etiam inde majorem gratiarum actionem
prorumperet; cum ex tanta multitudine pec-
catorum, Deus ad tantam gratiam, ac re-
missionem peccatorum eam elevaverit. Vidi,
Isai. 6. Dominum super solium excelsum, & eleva-
tum (inter Seraphim alas) clamantes aliter ad
alterum Sanctus, Sanctus Sanctus c. n. 1. & 2.
Quæ visio valde excelsa, & præclara est in-
ter cæteras, quæ habentur in Veteri Testa-
mento, ut probat ibi Leo à Castro: Et sta-
tim subditur num. 7. quòd unus de Seraphim
cum calculo ignito volavit tangens labia Pro-
phetæ dicens ei: Auferetur iniquitas tua &
peccatum tuum mundabitur: Ibidem num. 7.
in tanta felicitate adjungitur memoria suo-
rum peccatorum, ne ab ipsa felicitate vin-
ceretur felicitas, sed cum humilitatem reco-
gnosceret magnitudinem tanti doni, ac bene-
ficii.

201

In summa
felicitate
infelicitatis
antiquæ me-
moriam habentur.

Isai. 6.
Leo à Cast.

Remittuntur ei peccata multa, quia dile-
xit multum. Præclare D. Augustinus in Psalm.
140. ait: Dilexit multum: quare? quia con-
fessa est, quia flevit, qui non declinatum est
cor ejus in verba maligna ad excusandas excu-
sationes in peccatis, non combinata est cum
electis eorum, id est, descendentibus se. Satis
altè & profundè D. Augustinus, animosam
peccatorum confessionem in muliere agno-
scit, quæ delicta ambiguitate non celat, non
subtiliter excusat, ex fragili conditione, ex
flore juvenilis ætatis, vel ex seductione alio-
rum, vel ex malâ aliquorum societate, sed tan-
tum dolore componitur, dolore atteritur;
fletu diluit, ardentè amat hinc inde Chri-
stus meritò hanc appellat multum dilectio-
nem

21.
D. August.

Magdalena
multum di-
ligit, non se
excusans, sed
fletens.

Secundò, Christus D. hic ait: Remit-
tuntur ei peccata multa: peccata remissa sunt
Magdalene, quando fide plena dilectione
ardenti, contritione, ac penitenti, vehe-
menti super peccata sua flevit, ut ex D. Ori-
gano, D. Gregorio, ac aliis dixi citato c. 15. n. 20.
Nunc verò cum hæc Christus, peccata remissa declaratur, qui indulgent,
promulgata

22.

Apoc. 17.
Tertull.

D. Bernard.
Felicis
Magdalena
achryma.

23.

Deus non ex-
terna obse-
quia, sed in-
ternam ho-
minum ap-
pendit.
Hebr. 11.

promulgata mulier multum in modum conso-
latur, recreatur, ac Deus, Deique filius lachry-
mas ejus abstergit, & exsiccatur. Simili studio
in cœlesti Jerusalem Deus occupatus induci-
tur. Apocalyp. 2. num. 4. Absterget Deus omnem
lachrymam ab oculis eorum: Tertullian. lib. 1.
de Resurre. cap. 58. Delebit Deus omnem lachry-
mam: & paulò post: Sicabit: Tamen legen-
dum est cum Vulgata: Absterget: Undè pul-
chrè ait D. Bernardus in Decretalibus. Felices
lachrymas, quas benigna conditoris manus absterget,
& beatis oculi, qui in talibus liquefieri scribitur ele-
gerunt. O felices Magdalena lachrymæ, quas
benignè conditoris manus sua clementia, ac
benignitate abstergit; felicesque oculi, qui
amoris igne, ac ardore totum liquefiunt in oble-
quium sui Domini: D. lexu multum.

Dilexit multum: Magna, & præclara obse-
quia præstitit Magdalena Christo; lacrymis ri-
gavit pedes ejus, capillis terxit, osculis famu-
lata est, & eandem pretioso oleo unxit: & ta-
men Christus D. nihil eorum commemorat, sed
tantum ejus dilectionem apponit: Dilexit mul-
tum: quia non tantum opera externa; sed etiam
internum affectum ponderat Dominus. Ait A-
postolus Hebræor. 11. num. 4. Fide plurimam
hostiam Abel, quam Cain obtulit: Quomodo

Apostolus dicit, quod plura Abelus, quàm fra-
ter immolaverit: nam Obtulit Cain de fructi-
bus terra munera Domino. Gen. 4. num. 3. & cum
agrum coleret, quod ager tulerat Deo obtulit
Pastor Abelus erat: obtulit de primogenitis gre-
gis sui: Ibid. num. 4. Unde ergo plura obtulit
Abel, quàm Cain? Ex anima, fide, nempe,
interiori: quia Deus non respicit quantum, sed
ex quanto. Paulo occurrit, Rupertus lib. 4. in
Gen. cap. 2. A fide, ac mente hostiæ pretium
colligit, & ait: Ille cor suum retinuit sibi, &
terra fructus Deo obtulit; porro Abel primo suam
cor deinde rem suam offerendo plurimam hostiam
per fidem obtulit.

Gen. 2.

Rupert.

24.
Marc.

Non placens
Deo laudes
quæ non sunt
ex corde.

Rupertus.

A Demone invenies decantatas Christo
laudes? Marc. 1. num. 4. Scio qui sis Sanctus
Dei, &c. Minatur Christus num. 25. Obmutescite,
& exi ab homine: Cur silentium Diabolo Chris-
tus imperat si laudes nec vulgares cantat? Lau-
des erant non ex animo sed ex metu; sic Dia-
bolus Quid nobis est tibi? Obsequia enim,
quæ ab effectu non pio fluunt, Christo non
placent, sed rejiciuntur ab eo. Repertus lib. 7.
in Matth. Cap. 9. Diabolum à Christo refuta-
tum ostendit, Quia non est speciosa fides, vel
confessio in ore, si dilectio non est in corde.

CAPUT VIII.

1. T factum deinceps, & ipse iter faciebat per civitates & Castella
prædicans, & Evangelizans regnum Dei, & duodecim cum illo,
2. Et mulieres aliquæ, quæ erant curatæ à spiritibus malignis, & in-
firmitatibus, Maria quæ vocatur Magdalene, de qua septem damo-
nia exierant. 3. Et Joanna uxor Chufæ procuratoris Hero dis, &
Susanna, & aliæ multæ ministrabant ei de facultatibus suis. 4. Cum autem turba
plurima conveniret, & de Civitatibus properarent ad eum, dixit per similitudinem.
5. Exiit qui seminat, seminare semen suum, & dum seminat, aliud cecidit secus
viam & conculcatum est, & volucres cœli comederunt illud. 6. Et aliud cecidit su-
pra petram: & natum aruit, quia non habebat humorem. 7. & Aliud cecidit inter
spinas, & simul exortæ pinæ suffocaverunt illud. 8. Et aliud cecidit in terram bo-
nam: & ortum fecit fructum centuplum. Hæc dicens clamabat, Qui habet aures
audiendi audiat. 9. Interrogabant autem eum discipuli ejus, quæ esset hæc parabola.
10. Quibus ipse dixit, Vobis datum est nosse mysterium regni Dei, cæteris autem
in parabolis, ut videntes non videant, & audientes non intelligant. 11. Est autem
hæc parabola: Semen, est verbum Dei. 12. Qui autem secus viam, hi sunt qui au-
diunt deinde venit diabolus, & tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi
fiant. 13. Nam qui supra petram: hi sunt, qui cum audierint, cum gaudio susci-
piunt verbum: & hi radices non habent: quia ad tempus credunt, & in tempore
tentationis recedunt. 14. Quod autem in spinas cecidit, hi sunt qui audierunt, & à
solicitudinibus, & divitiis, & voluptatibus vitæ euntes suffocantur & non, referunt
fructum. 15. quod autem in bonam terram: hi sunt qui in corde bono, & opti-
mo audientes verbum retinent, & fructum afferunt in patientia. 16. Nemo au-
tem lucernam accendens, operit eam vase, aut subtus lectum ponit: sed supra
candelabrum ponit, ut intrantes videant lumen. 17. Non est enim occultum
quod non manifestetur nec absconditum quod non cognoscatur. Et in palam
veniat. 18. Videte ergo quomodo audiat: Qui enim habet, dabitur illi: &
quicunque non habet, etiam quod putat se habere, auferetur ab illo. 19. Venerunt
autem ad illum mater, & fratres ejus: & non poterant adire eum præ turba. 20. Et
nuntiatum est illi, Mater tua, & fratres tui stant foris volentes te videre. 21. Qui
respondens dixit ad eos, Mater mea, & fratres mei, hi sunt, qui verbum Dei
Sylveira in Evang. Tom. VI. K k 3

audiunt & faciunt. 22. Factum est autem in una dierum : & ipse ascendit in naviculam, & discipuli ejus, & ait ad illos. Transfretemus trans stagnum. Et ascenderunt. 23. Et navigantibus illis obdormivit, & descendit procella venti in stagnum, & compellebantur, & periclitabantur. 24. Accedentes autem suscitaverunt eum, dicentes, Præceptor perimus. At ille surgens, increpavit ventum, & tempestatem aquæ: & cessavit, & facta est tranquillitas. 25. Dixit autem illis. Ubi est fides vestra? Qui timentes mirati sunt adinvicem, dicentes. Quis putas, hic est quia, & ventis, & mari imperat, & obediunt ei? 26. Et navigaverunt ad regionem Gerasenorum, quæ est contra Galilæam. 27. Et cum egressus esset ad terram, occurrit illi vir quidam qui habebat dæmonium jam temporibus multis, & vestimento non induebatur, neque in domo manebat, sed in monumentis. 28. Is ut vidit Jesum, procidit ante illum: & exclamans voce magna, dixit: Quid mihi, & tibi est Jesu fili Dei Altissimi? Obsecro te ne me torqueas. 29. Præcipiebat enim spiritui immundo, ut exiret ab homine. Multis enim temporibus arripiebat illum, & vinciebat eum catenis, & compedibus custoditus, & ruptis vinculis agebatur à dæmonio in deserta. 30. Interrogavit autem illum Jesus, dicens, quod tibi nomen esset? ille dixit: Legio, quia intraverant dæmonia multa in eum. 31. Et rogabant illum ne imperaret illis ut in abyssum irent. 32. Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium in monte, & rogabant eum, ut permitteret eis in illos ingredi. Et permisit illis. 33. Exierunt ergo dæmonia ab homine, & intraverunt in porcos: & impetu abiit grex per præcepsum in stagnum, & suffocatus est. 34. Quod ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt: & nunciaverunt in civitatem, & in villas. 35. Exierunt autem videre quod factum est: & venerunt ad Jesum & invenerunt hominem sedentem à quo dæmonia exierant, vestitum, ac sana mente ad pedes ejus, & timuerunt. 36. Nuntiaverunt autem illis, & qui viderant, quomodo sanus factus esset à Legionibus. 37. Et rogaverunt illum omni multitudo regionis Gerasenorum ut discederet ab ipsis, quia magno timore tenebantur: Ipse autem ascendens navim, reversus est. 38. Et rogabat illum vir à quo dæmonia exierant, ut cum eo esset. Dimisit autem eum Jesus, dicens. 39. Redi in domum tuam, & narra quanta fecit tibi Deus. Et abiit per universam Civitatem, prædicans, quanta illi fecisset Jesus. 40. Factum est autem: cum rediisset Jesus, ex cepit illum turba. Erant enim omnes expectantes eum. 41. Et ecce venit vir, cui nomen Jairus, & ipse Princeps Synagogæ erat: & cecidit ad pedes Jesu, rogans eum ut intraret in domum ejus. 42. quia unica filia erat ei ferè annorum duodecim, & hæc moriebatur, & contigit dum iret, à verbis comprimebatur. 43. Et mulier quædam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim, quæ in medicos erogaverat omnem substantiam suam, nec ab ullo potuit curari. 44. accessit retro, & tetigit fimbriam vestimenti ejus: & confestim stetit fluxus sanguinis ejus. 45. Et ait Jesus. Quis est qui me tetigit? negantibus autem omnibus dixit Petrus, & qui cum illo erant, Præceptor, turbæ te comprimunt, & affligunt. 46. Et dicens, Quis me tetigit? Et dixit Jesus, tetigit me aliquis, nam & ego novi virtutem de me exiisse. 47. Videns autem mulier, quia non latuit, tremens venit, & procidit ante pedes ejus, & ob quam causam tetigerit eum, indicavit coram omni populo: Et quemadmodum confestim sanata sit. 48. At ipse dixit ei Filia, fides tua salvam te fecit: vade in pace. 49. Adhuc illo loquente, venit quidam ad Principem Synagogæ dicens ei, Quia mortua est filia tua, noli vexare illum. 50. Jesus autem audito hoc verbo, respondit patri puellæ, noli timere, crede tantum, & salva erit. 51. Et cum venisset domum, non permisit intrare secum quemquam, nisi Petrum & Jacobum, & Joannem, & Patrem, & matrem puellæ. 52. Flebant autem omnes & plangebant illam: At ille dixit, Nolite flere, non est mortua puella, sed dormit. 53. Et irridebant eum, scientes, quod mortua esset. 54. Ipse autem tenens manum ejus clamavit dicens, Puella, surge. 55. Et reversus est spiritus ejus, & surrexit continuo, & jussit illi dari manducare. 56. Et stupuerunt parentes ejus quibus præcipit ne alicui dicerent, quod factum fuerat.

ARGUMENTUM cum Remissionibus.

Primò Vers. 1. Christum prædicantem per civitates, & castella

Secundo Vers. 5. Proponit parabolam de eo, qui exiit ad seminandum semen suum de

sequuntur Apostoli duodecim, ac piæ mulieres, & quæ, & quales. hæc est explicandum.

quo dixi tom. 3. cap. 27. & hic aliqua d cam. Tertio Vers. 23. Sedat maris tempestatem. Quod tractavi tom. 2. in Evangelia cap. 24. & supra Matth. 8. Quarto Vers. 26. Dæmonem, cui nomen erat Legio, ab homine ejicit, & finitque abire in porcos. Quod explicavi tom. 2. cap. 15. Quinto Vers. 41. Mulierem à fluxu sanguinis liberat, & filiam Jaira à morte suscitavit. De quod dixi tom. 2. cap. 29. & supra Matth. 9.

Piæ mulieres Christum sequuntur.

QUESTIO I.

Quare Christus D non permisit viros sanatos eum sequi, maxime verò mulieres, & quæ hæc essent?

- 1. Text. A It noster Evangelista in præsentis num. 1. quod Christus D iter faciebat per civitates, & castella prædicans, & Evangelizans in regnum Dei, & duodecim cum illo. Et mulieres aliquæ erant curate à spiritibus malignis & infirmitatibus: Maria, quæ vocatur Magdalena, de qua sepiem dæmonia exierant. 3. Et Joanna uxor Chuse procuratoris Herodis, & Susanna, & alia mulier, quæ ministrabant ei de facultatibus suis. 2. Theophyl. Hic ut ait Theophylactus, magnum in præsentis exemplum dat Christus D prædicatoribus, ut prædicent, & salutem animarum quærant non solum in magnis civitatibus, sed etiam in parvis oppidis, ac pagis. De tempore, quo hoc acciderit dubitatur. Aliqui existimant, quod postquam Apostoli à sua prædicatione, ad quam missi fuerunt, redierunt, ut scribunt D. Lucas 9. n. 1. Matth. 10. n. 5. & dicunt, quod Lucas hæc scribit per anticipationem. Verisimilius Beda, quod hoc tempore, nondum Apostoli erant missi ad prædicandum: & ideo Christus eos secum circumferebat, ut ab eo discerent, & exercitarentur in modo prædicandi in hoc etiam convenit Theophylactus, discedit tamen à Beda; quia Beda existimat, quod Apostoli simul prædicabant cum Christo. Theophyl. Theophylactus, quod aptius videtur; tunc non prædicabant Apostoli, sed modum prædicandi discebant à Divino Magistro. 3. Euthym. Bostren. Difficultas questio. Mulieres Christum sequebantur in signum gratitudinis, ut notant Euthymius, Titus Bostren. quia multis curationibus, ab beneficiis ab eo fuerunt nobilitatæ; sed exinde exoritur questio: quare Christus voluit, ut mulie-

res talibus receptis sanitatibus, ipsum sequerentur, quod non concessit viris, ut patet Marc. 5. n. 19. Nam qui vexatus fuerat à dæmonio, & sanatus est à Christo, ipsum voluit sequi, & Dominus non admittit, sed ait illi vade in domum tuam. Cur ergo his mulieribus concessit, ut ipsum sequerentur per civitates & castella. Rationem indicat Evangelista, cum ait, quia ministrabant de facultatibus suis. Et frequens consuetudo Judæorum tollebat omnem offensionem: nam ut scribit D. Hieronymus in cap. 17. Matthæi, Consueverunt Judæi facere (nec dicebantur in culpam more gentis antiquo) ut mulieres de substantia sua victum, atque vestitum præceptoribus ministrarent. Hoc quia scandalum facere poterat in nationibus; Paulus adiecit se memorari; dicit enim 1. Corinth. 9. n. 5. Nunquid non habemus potestatem sorores, mulieres circumducendi, sicut & ceteri Apostoli faciunt. Cum D. Hieronimo idem docent Strabus, Beda, Lyran. & alij Petrus & alij Apostoli cum prædicarent in Judæa juxta Judaicam consuetudinem mulieres ad ministrandum circumferebant; quod Paulus Doctor Gentium cum Gentibus prædicaret; non faciebat, quia apud eos hoc poterat esse in scandalum. Ita ad citatum locum Corinth. docent D. Ambrosius, D. Chrysostomus, Oecumen. Theodoretus, D. Anselmus, D. Thomas, & alij.

Prudentissimè patiebatur Christus, hoc mulierum ministerium, ut ipse, & Apostoli expeditiores essent in Evangelij prædicatione, quæ elemosynarum conquista erogatione, multum retardata fuisset. Præterea noluit Christus pauperibus, in quorum villas & vicos divertebat, gravis esse; quod accidisset, si ad victum necessaria fuissent ab illis suppeditanda; & aptius hoc fiebat per mulieres, quam per viros qui cum multis sæculi negotiis occupati, minus vacabant: ut Christo adhererent. Adde etiam, quia ministerium cibos præparandi potius mulierum est, quam virorum. Tertullianus lib. 4. contra Marcum, id mysterio factum esse existimat, ut adimpleretur propheta Isaiæ; cap. 32. num. 9. Mulieres opulenta surgite, & audite vocem meam, filia confidentes, percipite auribus eloquium meum. Ex his monemur, quod prædicatoribus, ac ministrantibus in spiritualibus, providendum est in necessariis. De quo multa dixi aliis in locis.

Maria, quæ vocatur Magdalena. Non tres sunt, ut aliqui existimarunt, sed una, & eadem, Soror Lazari, & Marthæ, quæ superiori capite dicitur Peccatrix: & prope passionem in domo Simonis Leprosi caput, & pedes Christi unxit, ac juxta Crucem, Christo moriente, stetit, ut latè probavi tom. 3. cap. 154. quæst. 2. Dicitur Magdalena, ut placet Lyrano, ac aliis multis, eo quod Magdalum castrum cessit ei in partem suam ex paterna hereditate. Fuit Pater ejus vir magnus, & Nobilis, magnum habens dominium multis in locis. Alij verò sic dictam esse, quia Magdali Domino nupserrat. Eam fuisse nuptam insinuat Augustinus homil. 23. inter 50. Ubi eam non tantum meretricem, sed etiam adulteram dicit, adulterium autem non datur nisi inter conjugatos; & Author Commentar. in Marcum apud D. Hieronymum. eam dixit Viduam ergo supponit D. Hieron.